

[Lynnerup Nielsen.]

indgået en kontrakt om afbetalingskøb, skal være berettiget til at hæve købet uden erstatning, hvis han annullerer kontrakten, enten inden leveringen har fundet sted eller indenfor f. eks. et nærmere fastsat dageantal efter leveringen, og når tilbageleveringen af det købte finder sted på en sådan måde, at det er ubrugt og i ubeskadiget stand. En sådan bestemmelse vil utvivlsomt kunne have den virkning, at mange købere, der lader sig overtale af en agent, og som i hjemmet eller i en forretning har ladet sig lokke til et for dyrt køb, vil være mere beskyttet, altså såfremt de kunne træde tilbage, ligesom det også ville tvinge sælgeren til i endnu højere grad at tage hensyn til, om køberen er virkelig interesseret i købet, og om vedkommende i det hele taget har råd til at købe. Hertil kommer, at firmaet eller forretningen ikke har haft nogen direkte udgift, når kontrakten annulleres så hurtigt og varen er ubrugt og ubeskadiget.

Endelig vil jeg gerne have lov til at fremdrage bestemmelsen i § 6, stk. 3, som ikke for mig er så helt tydelig; men jeg går ud fra, at meningen må være den, at en afbetalingskøber, som har råd og lyst til på et tidligere tidspunkt, end kontrakten fastsætter, helt at komme ud af sin skyld, er berettiget til når som helst at få opgørelsen foretaget efter de regler, som er anført i § 4, og på en sådan måde, at restskylden afkortes med forholdsmæssige andele af afbetalingsoverprisen på selve varen. Såfremt jeg har forstået bestemmelsen her rigtigt, tror jeg, det er en udmærket bestemmelse, som jo også kan få den betydning, at køberen kan afhænde de købte varer, før kontrakten er udløbet.

Jeg skal dernæst fremdrage § 9, stk. 2. Der forekommer det mig, at den sætning, som kommer efter „køberen“, bør gå ud; jeg citerer:

„hvis sådan retsforfølgning kan antages at påføre ham tab, der ikke findes rimeligt“.

Jeg synes, det er urimeligt, at folk, der f. eks. skylder penge på en støvsuger, kan tvinges til at betale den på den måde, at sælgeren gør udlæg i andre og måske mere nødvendige indbogenstande, så meget mere som sælgeren har de bedste betingelser for

at få støvsugeren afhændet til en mere rimelig værdi.

Til § 10 burde der efter min og mit partis mening efter første linie indføjes: „i mangel af aftale mellem parterne kun“. Jeg synes, det ville være en understregning af, at sælgeren aldrig på egen hånd kan tage tingene tilbage, selvom det er muligt, og selvom det er fastsat i kontrakten.

Til slut skal jeg sige følgende. I den betænkning, som er afgivet af det af justitsministeren nedsatte udvalg, findes der en § 18, som ikke er medtaget i det foreliggende lovforslag; det er også nævnt af tidligere ærede ordførere. Rent umiddelbart forekommer det mig, at dette forslag var tiltalende — som det også står i bemærkningerne til lovforslaget. Jeg synes, det er en bestemmelse, der ville være en god modvægt mod alle, der uden skrupler driver en hensynsløs afbetalingshandel, og det vil aldrig kunne skade dem, der følger en virkelig god forretningsmoral.

Den ret, der stadig bibeholdes til at tage tingene tilbage fra trediemand, har vel ikke haft nogen særlig stor betydning. Det angår vel i reglen pantelånere og marskandisere, og her har den hidtidige ordning tjent til at skærpe agtpågivenheden på en nyttig måde hos disse folk. Men når nu værdigrænsen bliver fjernet, som den bliver efter lovforslaget, og som jeg og mit parti ikke har det ringeste imod, vil bestemmelsen antagelig få større betydning, fordi det vel må forudses, at automobilhandelen o. lign. kommer med ind under loven. Men mon det så ikke ville være bedre, om den svenske ordning blev gennemført? Det samme må vist gælde i straffesager ved salg eller pantsætning af ting, som er købt på afbetaling. Der forekommer det mig, at den svenske ordning, hvorefter spørgsmålet er overladt til privat forfølgning, vil være at foretrække.

Set i forhold til den nuværende lovgivning, der har virket siden 1917, vil forslaget utvivlsomt være mere i overensstemmelse med den udvikling, som har fundet sted med hensyn til den handel, der foregår på afbetaling, og mit parti er naturligvis tilhænger af en lovgivning her og vil medvirke til den bedst mulige lovgivning på dette specielle område.